

В. Маджовская

ЯКУТСКОЙ — 1959

В.В.МАЯКОВСКОЙ

**ХОҢООННОР,
ПОЭМАЛАР**

665

930

САХА СИРИНЭЭБИ
КИНИГЭ ИЗДАТЕЛЬСТВОТА
ЯКУТСКАЙ 1957

ИНИНЭЭБИТЭ

Стр.

В. В. Маяковской 3

Х о в о о н и о р

Тагара чымчаара (Г. Васильев тылааһа)	15
Советской паспорт туһунан хоһоон (А. Абадымынской тылааһа)	19
Табаарыс Неттедьэ — борокуokka, киниэхэ (Эллэй тылааһа)	22
Үүнүү марша (Эллэй тылааһа)	25
Кузнецкстрой уонна Кузнецкой дьонун туһунан Хренов кэпсээнэ (С. Данилов тылааһа)	27
Литейщик Иван Козырев саҥа дьня ылытын туһунан кэпсээнэ (Г. Васильев тылааһа)	31
Ким буолуохха (Г. Ноговицын тылааһа)	35
Сергей Есенинэ (И. Чабылган тылааһа)	42
Муһуһаһынан иирбиттэр (И. Чабылган тылааһа)	48
Америка дьоно дыктиргииллэр (И. Чабылган тылааһа)	51
Небоскребу курдат көрүүгү (И. Чабылган тылааһа)	53

. П о э м а л а р

В. И. Ленин (Эллэй тылааһа)	56
Үчүгэй! (Г. Васильев тылааһа)	127
Хабарба хайдарынан (А. Абадымынской тылааһа)	206

Маяковский Владимир Владимирович

СТИХИ И ПОЭМЫ

На якутском языке

*Якутское книжное издательство Якутск * 1957*

Редакторы перевода *Васильев Г. М. и Попов Л. А.*
 Техн. редактор *Парников Е. С.* Худ. редактор *Сивцев Э. С.*
 Корректор *Тимофеев С. И.*

Слано в набор 27/V-1957 г. Подписано к печати 14XII-1957 г.
 Бумага 84×108 1/32. Объем 13,25 л.
 Усл. п. л. 10,95 Уч. изд. л. 11,93 Тираж 4900. Заказ № 1867

Цена 6 руб. 95 коп.

Адрес издательства: г. Якутск, ул. Кирова 9.

Якутская республиканская типография Якутск, Кирова 9.

СЕРГЕЙ ЕСЕНИНГЭ

Эн бардын, этэргэ дылы,
 ол дойдуга.
 Сымьяа... Көтө тур
 сулустары сунту сүүрэн.
 Пинбэлиир, аванса ылар дэ уурайдаба.
 Аны наада санаа өлүөрэ.
 Суох, Есенин, манна
 күлүү-элэк суох,—
 күөмэйи хам тутта эрэй.
 Көрөбүн быстыммыт
 хааннаах илингин,
 ыйаммыт быабар биэрэнгиригин.
 Суох, кэбис, тохтоо!
 Бу туох буолабын?
 Сырайыг өлүү курдук
 кубарыйбыт.
 Бу сиргэ ким да
 кыайбатабын

эн сатыыр-кыайар
 этинг буолбаат!
 Тобо, туох иһин?
 Тугун
 ким тааймабай.
 Критик баллыргымыр:
 — Манна буруй,
 ол да бу,
 оттон главнайа— смычка абыйаба,—
 онтон тахсар элбэх пинбэ, арыгы.—
 Холобура, богемаг оннугар
 кылааны олордон,
 кылаас интэр— ханнык да мөккүөр
 күөрэйбэт.
 Оттон кылаас утаба
 кыбаанынан ханар дуо?
 Кылаас, хата, иһэри
 киэр диэбэт.
 Холобура, „пост“
 киһитэ
 эйигин үөрэттэр—
 хоһоонунг номоҕо көнүөхтээх,
 сонно
 эн күнгэ сүүстүү строка
 суруйуон этэ,
 Доронинынны, улугурдар
 уһуниук.
 Элбэх киһи сананыа этэ
 бэйэтигэр—

Дөйтүрднн төхтүрүйэн
иһиирэн,
Ыппыт киһи кинилэри
абааны, сах айаҕар!
Ыһылыннын бары,
идэтэ суох куһаҕан,
тэллибит бинсээгин
баарыстанан,
бытарыян, быдана куоттун
Коган,
көрбүтүн барытын
бытыгынан астаран.
Дирээн билигин да
уҕарыйа илик.
Дымала элбэх,—
кыайан эрэ баһылаа.
Олобу магнай
уларытан өргит,
уларытан онорон баран
айхаллаа.
Биһи бириэмэбит—
суруйарга ыар аҕай.
Оттон эһи, этинг эрэ,
дөбөлөгнор, соххордор,
хаһан, ханна,
ханнык киһи баараҕайа
аһыллыбыт
бэлэм суолу
ордоророй?

Тыл диэн—
киһи күүһүн полководеһа,
Марш! Кэннигэр бириэмэ
ядро буолан эстэр гына,
ааспыт күнгө баттах эрэ
холбоспутун
тыалынан силэйэ үрэр гына.
Көрүлүүргэ биһи планетабыт
тэрилэ ситэ туолбатах.
Үөрүүнү кэлэр күнтөн
ылыахха.
Өлөр диэн улахан буолбатах.
Олобу айар ол
улахан.

МУНЬАБЫНАН ИИРБИТТЭР

Түүн халбарыйарын эрэ кытта,
күнүн аайы харахтымын:
ким глав,
ким ком,
ким полит,
ким сырдатмы
сууттарга норуот
субуһан таргырын.
Дьинэ эрэ киридэргин
кумаабы кыдымахты
кыстанар, кутулар.
Биэс уонча бэрт наадалаабын
бэрийэн ылаат
сулуусайдар муньахха ыстаналлар.

Этэбин:

„Былыр үйэттэн сылдыабын,
хайа кэпсэтэр буолаайаллар?“
„Табаарыс Иван Ваныч муньахты барбыттара,—
Театр, сылгы суутун
суһаллаах
холбоһук муньахтара“.

Сүүс кирилинэни сүүрэн тахсыан.
Сүрүн, олох эрэдэрэ.

Эмиэ:

„Биир чааһынан кэллин диэбиттэрэ.
Билэн турар, муньахтымылар:
кооператив чэрэниилэ атыылаһар
конкретнай боппуруоһун быһаарсаллар“.

Биир чааһынан кэлбитим,—
кураанах,—
секретарым,
секретаршам да суохтар.
Бары сүүрбэ иккилэрин
туола иликтэр
комсомол муньаһар ходьоспуттар.

Киһини көрө, эмиз,
тахсабын үрдүк дьинэ
сэттис мэндимэнигэр.
„Иван Ваныч кэллэ ини?“—
„Суох, муньахтымылар
А-бе-ве-ге-де-е-же-зе комитетыгар.

Харсыбыттан тахсан
хара кырымыстаахтары
таһнары кыраан,
хаһытаабытынан
көтөн түһэбин муньахтарыгар.
Көрбүтүм:
дьонум быһаастара эрэ бааллар.
О, дьаабаллар, о, сиэхситтэр!
Быһаастара ханна бардылар?
„Өлөрбүттэр!

Дьону кэрпиттэр!“—диэн
хаһытаан хабырыта ыстанным.
Ынырык хартыынаттан
ыдырыччы нирэн хааллым.
Ол сылдьан секретарь
унаарытан эппиттэн өй ыллым:
„Кинилэр иккили муньахха сараас бааллар.
Күнгэ сүүрбэ муньабы
тилийэ сүүрүөхтээххин.
Баарбатаргын да
быһытталанаргар тийэбин!
Синьнгэс биилэриттэн үөһээлэрэ
сити олоролор,
аллараа анардара
антах муньахтымылар“.

Туох-ханник
сыралаах дьүккүөрдээхтэр?
Кинилэри үүрбэт
ким да баалкыта,—
бэйэлэрэ
стальной
бэрээдэктээхтэр!
Мистердэр,
былыргыттан
эниэхэ биллэр:
үлэ тэтимин
харчынан атыылаһар.
Эни өйгүтүгэр суоҕа,
эмис мистердэр,
биһи коммунабыт
туохха дьулуһара.
Буржуйдар,
сөбө көрүг:
коммунизм биэрэгэр
тийэргэ
үлэлиэхпит,
салгынынан да
айаннахпыт,
эни
быһыйынан аатырбыт
Америкабытын
биһиги
куотан
ааһахпыт!

НЕБОСКРЕБУ КУРДАТ КӨРҮӨН

Нью-Йорк
саамай
улахан дьыэтин ылан
истиэнэтин курдат
сайа көрүөн:
Октябрь иннинээҕи
Елец
биэтэр Конотоп буолан,—
былырғы
ини,
үүтээн,
ыгырма уйата көстүө.
Маннайгы мэндимэнгэ—
мэлдьи баар
көмүс уустара.
Түниүктэригэр хатанма
бөбө күлүүстэрэ.
Иккискэ—полисменнар,
киинэ геройдара
атын киһи малыгар
ыт буолан
түһүөхтэрэ.
Бюро—хонтуора эбит—
үһүс мэндимэн.
Кумаабыны сиир
кулут көлөһүнэ,
дьиэ баһылыга кимин
дьон умнубатын дьиэн

„Вильям Шпрот“ аата
 суруллубут
 көмүһүнэн.

Бэһискэ—
 эннэ ырбаахытын бэрийэ,
 сиппит кыыс
 уол туһунан саныыр.

Үөһэ тыһнар,
 куруһубатынан дьырибинэйэр,
 хоннобун аннын
 тарбыыр.

Сэттискэ—
 эдэр эрдэбиттэн үөрэнэн,
 күүстээх-уохтаах буолбут
 киһи
 сокуоннай ойобун кырбыыр,
 үөбэр,
 атын киһини
 билсипитин иһин.

Онуска—
 сага кэргэттэр
 сэргэ сыталлар.

Евалаах Адамнаабар
 дьоллоох,
 нарын,

„Таймс“ рекламатын аабаллар:
 „Автомобиль
 нэс атылланарын“.

Отутуска—
 миллиард сууманы үллэстэ,
 акционердар олоролор
 барыһан.

Ол—
 „Чикаго
 бастыг ытын
 этиттэн
 ветчина онгорор
 трест
 барыһа“.

Түөрт уонуска,—
 оперетта дыктитин
 утуйар хоһун

аанын быыһынан
 арыллаан тонхойор,
 кулидж араарар гына
 эрин буруйун
 кырабаатыттан булаары
 ойобо.

Тобус уонуска,—
 сыгыннах дьахтары онгорор
 көңүл художник
 тугу саныырый?—
 Дьыалээх тойонго
 хартыына
 атыллыыр туһугар
 кини кыһын
 хайдах ухаастырын.

Оттон кырымса хаара
 уулан,—
 мэлигир.

Арай, ресторан иһигэр
 сыччах,
 улахан тобобу сиир
 уборщик негр,
 кыра тоорохойу—
 кыра кутуйах.

Итини көрөн,
 бу таас эркин дьонугар
 абара санаатым
 ис-испиттэн:
 7000 бизрэтэ сири
 инним хоту баран,
 7 сыллаабыга
 төһөнөн кэлбиппиттэн.

1925